

De heer M. van Ooijen
Staatssecretaris

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Per e-mail verzonden

Betreft: Dataverzameling over het welzijn en de ontwikkeling van kinderen

Geachte heer Van Ooijen,

In 2021 heb ik een verkenning gedaan naar de beschikbaarheid van data om een landelijk beeld te krijgen van het welzijn van kinderen tussen de 0 en 18 jaar in Nederland en Caribisch Nederland. Aanleiding voor deze verkenning was het gesprek dat ik in 2021 met het RIVM heb gevoerd over de impact van de coronamaatregelen op het welzijn van kinderen. Uit dit gesprek bleek dat er weinig zicht is op het welzijn van kinderen en dat data ontbreken om dit goed in kaart te brengen. Via deze brief informeer ik u over de uitkomsten van deze verkenning en vraag ik u het verzamelen en beschikbaar stellen van data over het welzijn van kinderen verder te stimuleren.

Betrouwbare data noodzakelijk voor het maken van beleid, wet- en regelgeving

Om goed en gericht beleid te kunnen voeren is betrouwbare data over het welzijn van kinderen noodzakelijk. Alleen op die manier kan onderzocht worden welke impact het beleid heeft op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en kan er zo nodig worden bijgestuurd. Dit betekent dat data over het welzijn en de ontwikkeling van kinderen: (a) beschikbaar moeten zijn voor partijen die beleid ontwikkelen, en dat de data zowel (b) een landelijk als (c) een regionaal beeld moeten kunnen schetsen van het welzijn van kinderen op verschillende facetten.

Bevindingen uit de verkenning

Voor deze verkenning heb ik een scan uitgevoerd op de online beschikbare data over het welzijn van kinderen. De resultaten van deze scan zijn terug te vinden in bijlage 1. Daarnaast heb ik gesproken met enkele organisaties zoals het Centraal Bureau voor de Statistiek en het Nederlands Jeugdinstituut.

datum

31 januari 2022

ons nummer

1651258

uw brief

-

uw kenmerk

-

contactpersoon

-

doorkiesnummer

-

.....
postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

.....
bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

.....
telefoon

T (070) 356 35 63

.....
www

info@dekinderombudsman.nl
www.dekinderombudsman.nl

.....
*de Kinderombudsman
is onderdeel van Bureau
Nationale ombudsman*
.....

Mijn scan laat zien dat verschillende organisaties in het land bezig zijn om data over het welzijn van kinderen te verzamelen en deze beschikbaar te stellen. Op een aantal onderwerpen ontbreekt er echter informatie of is data niet breed toegankelijk:

- Weinig tot geen data over de gezondheid en het welzijn van jonge kinderen tot en met 5 jaar
- Geen data over de problematiek van kinderen die Jeugd-GGZ ontvangen
- Weinig data op regionaal niveau over het welzijn van kinderen
- Geen vrijelijke toegang tot de data vanuit de jeugdgezondheidszorg
- Weinig data over mentaal welbevinden en Jeugd-GGZ op Caribisch Nederland

Op enkele van bovenstaande onderwerpen worden al stappen gemaakt. Zo proberen GGD's en het Trimbos-instituut meer zicht te krijgen op de problematiek van jongeren in de jeugd-GGZ, werkt het NJI samen met de GGD's op het gebied van de Gezondheidsmonitoren Jeugd en heeft het Kinderrechtencollectief input geleverd voor een kinderrechtenspectief in de Jeugdmonitor van het CBS. Ik juich deze initiatieven van harte toe.

Wat vraag ik u?

Ondanks de stappen die gemaakt worden, vraag ik u het verzamelen en beschikbaar stellen van data over het welzijn van kinderen te stimuleren in Nederland en op Caribisch Nederland. Specifiek data over het welzijn van jonge kinderen tot en met 5 jaar en over het welzijn van kinderen op regionaal niveau in Nederland en in Caribisch Nederland. Voor mijn werk als Kinderombudsman, en voor iedereen die zich bezighoudt met beleid voor kinderen en jongeren, is de beschikbaarheid van deze data belangrijk. Alleen met deze data kan er beleid ontwikkeld worden, die rekening houdt met de impact op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Ik blijf de ontwikkelingen daarin dan ook zeker volgen.

Contact

Indien u vragen heeft naar aanleiding van deze brief kunt u contact (laten) opnemen met Alexandra de Jong (Alexandra.dejong@dekinderombudsman.nl, 070-850 69 44) of Marit Hopman (Marit.Hopman@dekinderombudsman.nl, 070 850 69 59).

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
de Kinderombudsvrouw

Bijlage 1 – Overzicht beschikbare data over het welzijn van kinderen in Nederland

Bijlage 1 – Overzicht beschikbare data over het welzijn van kinderen in Nederland

Leeftijd kinderen	Naam onderzoek	Organisatie	Doel	Indicatoren	Periodiek?	Repre- n-tatief?	Bronnen
0-18 jaar	Report Card#16 (Unicef Innocenti kent meerdere Report Cards: een keer in de 5 jaar betreft het breedschalig onderzoek, tussendoor verschijnen Report Cards over specifieke onderwerpen zoals opgroeien in armoede)	Unicef Innocenti	Mentale en fysieke gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> - Mentaal welzijn - Fysieke gezondheid - Vaardigheden - Spelen - Internetgebruik - Gezin - Vrienden - School - Contact ouders - Werk ouders - Contact ouders-school - Bronnen huishouden - Bronnen wijk - Gezinsbeleid - Onderwijsbeleid - Gezondheidsbeleid - Economie - Samenleving - Milieu 	Ja, 5 jaarlijks, maar afhankelijk van onderwerp van report card	Ja (internationaal vergelijkend)	HBSC PISA OECD WHO Worldbank Eurostat
Onbekend (vermoedelijk 0-18 jaar)	Monitor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	CBS	Landelijke en regionale gegevens HGK	<ul style="list-style-type: none"> - Meldingen bij Veilig Thuis 	Ja	Onbekend	Cijfers gemeenten en GI's
Onbekend (vermoedelijk 0-18 jaar)	Monitor Jeugdhulp en Monitor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	CBS	Landelijk en regionale cijfers over jeugdhulpgebruik	<ul style="list-style-type: none"> - Instroomcijfers JH, JB en JR 	Ja	Onbekend	Cijfers gemeenten en GI's
0-25 jaar	Landelijke jeugdmonitor	CBS (i.o.v. VWS)	Breed beeld van kinderen en jongeren in Nederland en Caribisch Nederland	<ul style="list-style-type: none"> - Jongeren & gezin - Onderwijs - Veiligheid en justitie - Maatschappelijke indicatoren - Gezondheid en welzijn - Arbeid - Jeugdhulp 	Ja (jaarlijks)	Ja	o.a. HBSC WODC
5-18 jaar	Evaluatieonderzoek 'de gezonde school'	GGD GHOR	Gezondheid en gezonde leefstijl	<ul style="list-style-type: none"> - Leefstijl - Gezondheid - Persoonsvorming - Schoolprestaties 	Eenmalig, maar er wordt gebruik gemaakt van de Gezondheidsmonitor Jeugd die ieder jaar in de 2 ^e en 4 ^e klassen van het VO wordt afgenomen	Onbekend	CBS GGD-data Gezondheidsmonitor Jeugd DUO
10-18 jaar	Geluk onder Druk	Trimbos/UU/ St. Alexander	Mentaal welbevinden	<ul style="list-style-type: none"> - Mentaal welbevinden - Psychische problemen - Psychische stoornissen - Prestatiedruk - Schooldruk - Stress 	Onbekend	Ja	Peilstationonderzoek HBSC MBO/HBO-monitor

11-15 jaar	HBSC	UU/SCP/ Trimbos (i.o.v. VWS)	Breed beeld jongeren	<ul style="list-style-type: none">- Veerkracht- body image- bullying and fighting- eating behaviors- health complaints- injuries- life satisfaction- obesity- oral health- physical activity and sedentary behavior- relationships (family and peers)- school environment- self-rated behavior- sexual behavior- socioeconomic environment	Ja, iedere 4 jaar	Ja (internationaal vergelijkend)	Eigen dataverzameling
12-25 jaar	Inventarisatie mentale gezondheid van jongeren	RIVM, Trimbos en Amsterdam UMC (i.o.v. VWS)	Mentale gezondheid	<ul style="list-style-type: none">- psychische problemen- schooldruk- sociale steun- stress	Eenmalig, gebaseerd op bestaand onderzoek en focusgroep-gesprekken	Onbekend	HBSC, Gezondheidsenquête, MHI5 (2004-2007 en 2014-2017), Onderzoek Windesheim 2017

*Het SCP publiceert met regelmaat onderzoeken waar jongeren ook deel vanuit maken (bijv. ten aanzien van Corona, onderwijs of jeugdzorg), maar veelal betreft het dan de groep 18-25 jarigen. Die zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten.